

Norges Bilbransjeforbund

Styrker bilbransjen – former fremtiden

Årsmelding 2015

NORGES
BILBRANSJEFORBUND

www.nbf.no

GJENNOMSLAGSÅRET

I 2015 hadde NBF flere store seire. Forbundet fikk gjennomslag i arbeidet mot useriøse aktører, endrede bilavgifter og digitalisering. Viktige resultater som forbedrer bilbransjens rammebetingelser. Resultater som forbedrer forutsetningene for å drive forretning.

Fem eksempler på gjennomslag i 2015:

- Forhandlerne har hatt effekt av en forenklet og kraftig redusert omregistreringsavgift.
- Vegdirektoratet vedtok en omfattende satsning mot kriminalitet i bilbransjen.
- Bilavgiftene ble endret helt i henhold til hva NBF har jobbet for. Et første skritt mot et system der effektavgiften er tatt bort og vekt/CO2 er vektet 50/50.
- Vegdirektoratet bekreftet at de har som ambisjon å etablere sentralt skaderegister i løpet av 2016.
- Det er inngått et strategisk og forpliktende samarbeid med Schibsted.

Gjennomslagene vil over tid skape bedre konkurransevilkår for bransjen. Enklere og lavere bilavgifter vil bidra til et bedre nybilsalg. En økt satsning mot kriminalitet i bransjen samt et sentralt skaderegister, vil gjøre det vanskeligere å drive useriøst.

Med en egen strategisk og forpliktende samarbeidsavtale med Schibsted har NBF nå en hånd på rattet i utviklingen av rubrikkannonser på Finn.no. Avtalen legger også grunnlaget for utviklingsprosjektet "Fremtidens bruktbilhandel", der vi ser om det er mulig å finne en felles løsning for fremtidens digitale bruktbilhandel.

NBF skal være en kunnskapsleverandør for bilbransjen. I 2015 ble det satt ny rekord i antall juridiske heldagskurs, med ni i forbrukerrett og fem i arbeidsrett. I tillegg ble det opprettet et helt nytt kurstilbud innenfor digitalisering. Andre kurstilbud har vært HMS-kurs og kurs i sikre bilskadereparasjoner.

Knut Martin Breivik og Tore Rylander ble rekruttert som fagsjefer i 2015. Breivik har lang erfaring fra bilbransjen, blant annet som toppleder både i importørleddet (Mercedes-Benz-Nyttkjøretøy og Nissan) og forhandlervirksomhet (Automobil-Kompaniet Drammen). Rylander har 30 års erfaring fra bransjen. Han kom fra stillingen som daglig leder i Ramstadkrysset Auto AS, der han også var medeier.

2015 var andre år i rekrutteringsprosjektet. Hovedfokus har vært aktiviteter og samarbeid i fylkene. Søkertallene var positive med en vekst på seks prosent. Samtidig var det en økning på fire prosent i formidlingen av lærlinger (andel kvalifiserte lære plass søkere som får lære plass).

2015 var også lokalforeningenes år. Forbundsstyret tok initiativ for å sikre gode og like medlemstilbud regionalt. Nye modeller er utarbeidet og diskutert, og i løpet av 2016 vil den enkelte lokalforening bestemme seg for veien videre.

Året som har gått er fortid. I året som kommer står utfordringene i kø. Vi avsluttet 2015 med økende arbeidsledighet og meget lav oljepris. Svakere nasjonaløkonomi vil kunne påvirke bilbransjen, samtidig bør de lave rentene bidra til å opprettholde etterspørselen.

I NBF fortsetter arbeidet for å styrke bilbransjen og forme fremtiden.

Innhold

1. NBF ER MEDLEMSSTYRT	4
1.0.1. Generalforsamlingen	4
1.0.2. Forbundsstyret	4
1.0.3. Arbeidsutvalget (AU)	5
1.0.4. Kontrollkomiteen.....	5
1.0.5. Valgkomiteen.....	6
1.1. Lokalforeningene.....	6
1.2. Faggruppene.....	7
1.2.1. Faggruppe Bilsalg.....	7
1.2.2. Ressursgruppen skade/lakk.....	7
1.2.3. Nyttetekjøretøygruppen.....	8
1.2.4. Faggruppe HMS	8
1.2.5. Faggruppe rekruttering og opplæring	9
1.3. Administrasjonen	10
1.3.1. Økonomi, marked og medlemshåndtering	10
1.3.2. Fagavdelingen.....	11
1.3.3. Juridisk avdeling	11
1.3.4. Rekruttering og samfunnskontakt.....	12
2. SIKRE NOK OG RIKTIGE FAGARBEIDERE I FREMTIDEN	13
2.0.1. Om rekruttering til bransjen.....	13
2.0.2. Fremtidig behov for fagarbeidere	14
2.0.3. Yrkesfag2020	15
2.0.4. Bilfag-appen lette kjøretøy.....	15
2.0.5. Bilfag-appen tunge kjøretøy.....	15
2.1. Rekrutteringsprosjektet 2014 - 2016	16
3. BIDRA TIL UTVIKLING AV KOMPETANSEN HOS VÅRE LEDERE.....	17
3.1. Bruktbil15	17
3.2. Servicemarked15	17
3.3. Skade/lakk-konferansen	18
3.4. Nyttetekjøretøykonferansen	18
3.5. Regionkonferanser	18
3.6. Årskonferanse.....	19
3.7. Juridiske kurs	19
3.8. Kurs i digital innsikt.....	19
3.9. HMS-kurs for ledere	19

3.10. Samarbeid med BKK	20
3.11. Biljuridisk fagdag	20
4. SIKRE MERVERDI FOR VÅRE MEDLEMMER OG DERES KUNDER	21
4.1. NBFs stab bistår medlemmene	21
4.1.1. Juridisk rådgivning og bistand til medlemsbedriftene	21
4.1.2. Fagavdelingens rådgivning og bistand til medlemmene	21
4.1.3. Tariffavtaleopprettelser	22
4.1.4. Produksjon av kunnskap.....	22
4.1.5. Digital beredskap.....	22
4.1.6. Trendrapport	22
4.1.7. ICDP og CECRA.....	23
5. SIKRE AT BILBRANSJEN BLIR HØRT OG INTERESSENE IVARETATT	23
5.0.1. Bilavgiftene	23
5.0.2. Useriøse aktører	24
5.0.3. Tariffoppgjøret 2015	24
5.0.4. Samarbeid med Finn.no og Schibsted	25
5.0.5. Effektiviseringsprosjektet i Vegdirektoratet	26
5.0.6. Skadetidsstudie: MYSBY6	26
5.0.7. Statistikk fra DBS	26
5.0.8. ProductXchange: Elektronisk stoffkartotek:.....	27
5.0.9. Prisopplysninger	27
5.0.10. Nordisk samarbeid.....	27
6. SIKRE HØY GRAD AV PROFESJONALITET I MEDLEMSMASSEN	28
6.0.1. Veileder for å velge seriøse underleverandører.....	28
6.0.2. Brukte deler	28
6.0.3. Klagenemnda for bilsaker	28
6.0.4. Kjemisk helsefare og risikovurdering i skade og lakk, med opplæring av BHT (PXC):.....	28
6.0.5. Felles HMS-prosjekt i NHO: Utvikling av felles produkter.....	29
6.0.6. Miljøfokusbil.....	29
6.0.7. NBF kjøpekontrakter	29
7. Avslutning: Styrker bilbransjen – former fremtiden	30

1. NBF ER MEDLEMSSTYRT

Ved utgangen av 2015 hadde NBF 1.253 medlemsbedrifter. Dette er 50 flere enn på samme tid året før. Ved årsskiftet 2015/2016 utgjorde sysselsettingen i bedriftene 22.063 årsverk, en økning på 671 årsverk sammenlignet med året før.

Medlemstallene viser en stabil posisjon. Dette indikerer også at vårt omdømme og posisjon i bilbransjen er opprettholdt.

1.0.1. Generalforsamlingen

Generalforsamlingen i Norges Bilbransjeforbund ble avholdt 16. april 2015 i Næringslivets Hus på Majorstuen i Oslo.

Det har vært et høyt aktivitetsnivå i 2015. I sin tale viste styrets leder Birger Skjellvik til mange høydepunkter. Felles er at disse er knyttet hovedsakelig til fem hovedområder som Forbundsstyret, i nær dialog med medlemmene, har besluttet at NBF skal jobbe med:

- Sikre nok og riktige fagarbeidere til bilbransjen
- Sikre utvikling av kompetansen hos våre ledere
- Sikre merverdi for våre medlemmer og deres kunder
- Sikre at bilbransjen blir hørt og interessene ivaretatt
- Sikre høy grad av profesjonalitet i medlemsmassen

NBFs største satsningsområde er rekruttering til bilbransjen. Hovedutfordringene er både kvalitet hos søkerne og kvantitet. Et annet betydelig prosjekt er utvikling av elektronisk lærebok for lette kjøretøy. Bilfag-appen bidrar til en betydelig profesjonalisering av hele bransjen og produktet vil trolig også øke attraktiviteten av vår bransje overfor ungdommene.

Generalforsamlingen ble gjennomført etter agenda fastsatt i vedtektene. Det var ingen innkomne saker eller andre forslag.

Generalforsamlingen fulgte valgkomiteens forslag og foretok valg basert på dette.

1.0.2. Forbundsstyret

På generalforsamlingen 16. april 2015 ble Forbundsstyret endret til følgende sammensetning:

Styreleder

Birger Skjellvik, Nesøya

Nestleder

Harald Frigstad, Hosle

Medlemmer

Torgeir Halvorsen, Bergen

Marius Hayler, Oslo

Sten Magne Andreassen, Tromsø

Bård L. Stenberg, Haslum

Sven T. Rylandsholm, Sandane

Geir Holum, Trondheim

Tom Lindegaard, Moss

Frank Martinsen, Sørumsund

Vararepresentanter

Per Helge Gumpen, Kristiansand

Morten Jakhelln, Bodø
Svein Arild Johnsgård, Hamar
Tove Kristiansen, Grua

1.0.3. Arbeidsutvalget (AU)

Forbundsstyret har vedtatt å sette ned et arbeidsutvalg i NBF. Utvalget består av representanter fra Forbundsstyret og fra administrasjonen i NBF. Arbeidsutvalget har følgende sammensetning:

Fra Forbundsstyret

- Birger Skjellvik, Torgeir Halvorsen, Harald Frigstad

Fra administrasjonen

- Stig Morten Nilsen, Erik Ramelow Lillejord

Arbeidsutvalget vil møtes samme dag som møtene i Forbundsstyret, fortrinnsvis i etterkant av møtene. Ansvarsoppgavene er å prioritere og allokere ressursene basert på den strategien og retningen som er satt av Forbundsstyret. Oppgavene innebærer å følge opp administrasjonens gjennomføring av tiltak og aktiviteter, og sikre at disse samsvarer med den gjeldende strategien, samt være en diskusjonspartner for administrasjonen på løpende saker for å avlaste Forbundsstyret. Nedenfor er beskrevet arbeidsfordelingen mellom Forbundsstyret og Arbeidsutvalget.

Saker som går direkte til Forbundsstyret:

Alle saker som berører den formelle og faste strukturen i NBFs virksomhet. Herunder økonomien og øvrige formaliteter, etterlevelse av vedtektene, arbeidet mot Forbundets visjon og mål samt arbeidet med etterlevelse av NBFs løfter og verdier (merkevaren).

Administrasjonen har videre etablert en struktur som viser NBFs ønskede strategiske posisjon, ambisjoner samt hovedoppgaver. Disse vil ligge som et rammeverk for NBFs virksomhet.

I sum kan dette omtales som NBFs styrende dokumenter.

Saker som følges mer detaljert opp av AU:

Tettere oppfølging av store tidsavgrensede prosjekter og aktiviteter som skal bidra til å støtte opp under NBFs styrende dokumenter, for å sikre nødvendige avklaringer, fremdrift og oppfølging på et mer detaljert nivå enn det Forbundsstyret har mulighet til.

I tillegg vil AU være en diskusjonspartner for administrasjonen på områder som er naturlig, herunder organisering og prioritering av ressurser, samarbeide med andre organisasjoner, forhold innenfor NHO-fellesskapet osv.

1.0.4. Kontrollkomiteen

Kontrollkomiteen består av tre medlemmer og en vararepresentant. Komiteen velger selv sin leder.

Medlemmer

Frode Hebnes, Kolbotn
Knut Brandrud, Trondheim
Otto Moe jr., Namsos

Vararepresentant

Laila Killi, Otta

1.0.5. Valgkomiteen

Valgkomiteen består av tre medlemmer inklusiv leder og tre personlige vararepresentanter. Komiteen har følgende sammensetning etter valget:

Leder:	Tormod Harila, Tromsø
Vararepresentant:	Ingolv Bengtsen, Verdal
Medlem:	Cato Leine, Drammen
Vararepresentant:	Thomas Engebretsen, Sofiemyr
Medlem:	Petter J. Spiten, Kongsberg
Vararepresentant:	Jarle Viuls, Fornebu

1.1. Lokalforeningene

2015 har vært lokalforeningens år i NBF. Det har blitt ført omfattende prosesser for å sikre like tilbud til medlemmer over hele landet.

Forbundsstyret gav følgende oppdrag til administrasjonen:

- Utredning av ny styringsmodell, roller og ansvar mellom NBF sentralt og lokalforeningene igangsettes.
- Utredningen må forankres og skje i samarbeid med tillitsvalgte i lokalforeningsapparatet og Forbundsstyret må være representert i gruppen, sammen med sentrale ressurser fra NBFs administrasjon.
- Nødvendige endringer i NBFs vedtekter som en følge av en endret styringsmodell og de økonomiske konsekvensene en slik endring vil ha for medlemmene må også utredes.
- Endelig innstilling legges frem for generalforsamlingen i 2016 etter forutgående behandling i Forbundsstyret og lokalforeningsmøte.

Målsettingen med prosjektgruppens arbeid var å komme ut med en anbefaling rundt NBFs representasjon lokalt og regionalt, som er mer effektiv og samtidig gir mer opplevd lik verdi til medlemmene – uavhengig av hvor i landet medlemmene befinner seg.

Prosjektgruppen konkluderte med at grunnlaget for ny løsning måtte være:

- Rollen og ansvaret til lokalforeningene må defineres tydelig og sees i sammenheng med rollefordelingen mellom NHO og NBF.
- Det må etableres et tilbud (alternativ 1) til vel fungerende lokalforeninger som kan gjøre disse enda bedre.
- Det må etableres et tilbud (alternativ 2) til lokalforeninger som ikke ønsker eller klarer å håndtere de lokale ansvarene selv.
- Forbundsstyret må sikres informasjon og et mandat som muliggjør sanksjoner/overtagelse av lokalforeninger som ikke fungerer tilfredsstillende.
- Kontingentnivå og –system i lokalforeningene må samkjøres til felles nasjonal modell.
- Det må etableres en skisse til tidsplan for god forankring i alle lokalforeninger.

1.2. Faggruppene

For å sikre at NBF er tett på bilbransjen i viktige saker, har forbundet egne faggrupper. I gruppene samles kunnskapspersoner som arbeider i eller tett på bransjen. Faggruppene er viktige veiledere i NBFs arbeid.

1.2.1. Faggruppe Bilsalg

Faggruppen er en viktig arena og viktig bidragsyter i mange av sakene NBF jobber med innenfor bilsalg og digitale flater.

Medlemmene i gruppen har i 2015 vært følgende:

- Kjell Rese, Bertel O. Steen.
- Rune Hegstad, RSA Bil.
- Erik Staavi, Møller Bil.
- Jarle Marki, Harald A. Møller (BILs representant).
- Knut Karlsen, Toyota Oslo.
- Frode Hebnes, Bilia Personbil.
- John Fiskvik, OABF.
- Eljar Ness, Sentinel Software.
- Tore Rylander, NBF.
- Stig Morten Nilsen, NBF.

Det er gjennomført seks møter i Faggruppe Bilsalg i 2015, og noen av sakene man har jobbet med er:

- Samarbeide med Schibsted og Finn.no.
- Samarbeide med Sentinel Software og utviklingen av bransjeportalen Carweb.
- Digitalisering av bilbransjen, inkludert utviklingen av kurs til medlemmene.
- Bruktbilkonferansen Bruktbil15.
- Problemstillinger knyttet til håndtering av elbil og hybridbiler som bruktbil.
- Trendrapport 2015.
- Fritak for merverdiavgift ved leasing av elbil.
- Korrekt håndtering av merverdiavgift knyttet til provisjoner fra finans- og forsikringsselskaper.
- Overvåking av «delingsøkonomiens» påvirkning på vår bransje gjennom nye konsepter som bildeling.
- Bruktbilbase for nyttekjøretøyer i Carweb og Finn.no.
- Samarbeide med NAF.

Aktivitetsnivået og arbeidsformen mellom NBF og Faggruppe Bilsalg har fungert bra i 2015, med gode innspill og tett dialog.

1.2.2. Ressursgruppen skade/lakk

Faggruppene bistår NBF i bransjesaker vedrørende skade/lakk. Særlig viktig har dialog med forsikringsselskapene omkring bransjens rammebetingelser vært. Skadetidsstudiet, Mysby6, har vært sentralt sammen med ulike utfordringer vedrørende DBS. Samtidig arbeider gruppen for å løfte utfordringene opp på toppledernivå i forsikringsselskapene.

Gruppen er også sentral i planleggingen av skade/lakk-konferansen.

Medlemmene i ressursgruppen for skade/lakk har i 2015 vært:

- John Fiskvik, OABF.
- Cato Leine, Drammen Karosseri og Lakk.
- Stian Helle, Bertel O. Steen.
- Finn Wilhelmsen, Bilia.
- Nils-Jørgen Kristiansen, Karosseriforum.
- Trond Furuli, Skade og Lakk.
- Per Morten Weum, Bertel O. Steen.
- Anders Lindquist, Axaltacs.
- Bjørn G. Larsen, Alpha Consult.
- Kristian Feiring, Møller Bil Skadesenter.
- Jørn Kristian Narvestad, Harald A. Møller.
- Sven Rollve, Toyota Norge.
- Tor Simonsen, NBF.

1.2.3. Nyttkjøretøygruppen

Faggruppen bistår NBF i bransjesaker vedrørende nyttkjøretøy. Gruppen har i hovedsak arbeidet med enkeltgodkjenning. I den anledning har NBF sammen med Vegdirektoratet etablert et effektiviseringsprosjekt som skal bidra til, blant annet, å gjøre enkeltgodkjenning til en enklere prosess.

Gruppen er også sentral i planleggingen av nyttkjøretøykonferansen.

Medlemmene i faggruppen for nyttkjøretøy har i 2015 vært:

- Eirik Lohne, Bertel O. Steen.
- Grant Larsen, Volmax.
- Jarle Viuls, Bertel O. Steen.
- Kai V. Abrahamsen, Autonor Import .
- Vidar Lorentzen, Iveco.
- Jon Eystein Lund, MAN.
- Sven T. Rylandsholm, Trucknor.
- Per Ragnar Johansen, Bertel O. Steen.
- Frode Neteland, Norsk Scania.

1.2.4. Faggruppe HMS

I 2015 ble det opprettet Faggruppe HMS. Gruppen hadde sitt første møte i oktober 2015.

Medlemmene i gruppen har i 2015 vært følgende:

- Henning Larsen, Bertel O. Steen .
- Helena Røed/ Ove-Arne Sønsteby, Toyota Oslo/ Bauda.
- Tryggve Magnusson, Møller Bil .
- Hans-Sverre Bekk, Sulland Gruppen .
- Ingrid Engesæt, NBF.

- Hans Tore Hagland, NBF deltar ved behov.

Mandat for faggruppen: Gruppen kan komme med aktuelle problemstillinger, men også få presentert og gi tilbakemeldinger på igangsatt arbeid. I tillegg bidra i vurdering av aktuelle høringer og løpende saker. Samt:

- Være rådgivende organ for NBFs arbeid innen HMS og ytre miljø.
- Bidra med relevant kunnskap og erfaring for å bidra til riktige prioriteringer i NBFs HMS-arbeid.
- Ta opp relevante problemstillinger og bidra til at bransjen kan dele gode løsninger innen fagområdet.
- Bidra i markedsføring av aktuelle HMS-produkter og prosjekter som er gunstig for NBFs medlemmer.

I tillegg ønsker gruppen at NBF skal utforme en ambisjon om å påvirke tilsynsmyndigheter i retning av mer enhetlig og forutsigbart tilsyn.

Gruppen vil avholde fire halvdagsmøter per år.

1.2.5. Faggruppe rekruttering og opplæring

I 2015 ble styringsgruppen for rekruttering lagt ned og erstattet av en egen faggruppe for rekruttering og opplæring. Dette for å sikre en enda tettere dialog med bransjen.

Mandat for faggruppen: Gruppen skal bidra til å løfte omdømmet innenfor bilfaget og bedre rekrutteringen til bilbransjen. I tillegg sikre god opplæring hos medlemmene og under utdanning.

- Gruppen er et rådgivende organ og bidra til at NBF gjør riktige prioriteringer innenfor rekruttering og opplæring.
- Gruppen skal være bindeledd mellom det arbeidet som NBF gjør innenfor feltet og bransjen.
- Gruppen skal bidra til markedsføring av "best practice" eller produkter som blir produsert av NBF innenfor området.
- Gruppen skal bli spurt til råds ved myndighetskontakt, for eksempel ved høringer, rådsarbeid etc.

Gruppe er bredt sammensatt med representanter fra de ulike fagområdene innen bilfag (tungbil/skade/lette kjøretøy), samt fra merkeverksteder og frie verksteder. Linken til opplæringskontor og lokalforening er også viktig.

Medlemmer:

- Caspar Hille (Møller Bil).
- Scania, (positiv, men ikke bekreftet hvem som stiller).
- Arne Rønning, Snap Drive Drammen.
- Vidar Pehrsen, P.O. Fure Bodø.
- Vidar Kjøsberg, Autoskade Elverum.
- John Fiskvik, Oslo og Akershus Bilbransjeforening og styreleder i OBOA.
- Espen Berg, Erik Arnesen Helsefyr AS, og styremedlem OBOA.
- Jan Arne Larsen, Leder for FOB-styret.

- Egil Steinsland, NBF.

Ved anledning eller i spesielle prosjekter kan andre aktører inviteres inn i en tidsavgrenset periode. For eksempel Fellesforbundet, BIL og/eller ABL.

1.3. Administrasjonen

Administrasjonen i NBF skal forvalte tilliten våre medlemmer har gitt oss. Forbundet ledes av administrerende direktør Stig Morten Nilsen.

Gjennom året har det vært arbeidet godt av staben i NBF, både med hensyn til fremdrift i prosjekter og saker, og organisatorisk utvikling. Året har vært preget av et høyt aktivitetsnivå, og hele staben har vært involvert i arbeid med NBFs planer i et lengre perspektiv.

Ved utgangen av 2015 består NBFs stab av 17 kvalifiserte personer. I januar 2016 styrkes staben ytterligere, og innen utgangen av første tertial kommer ytterligere en medarbeider på plass.

Arbeidet med markedsorientering av organisasjonen er blitt videreført, og vi har klart å utnytte kompetansen som staben representerer effektivt. Organisasjonsutvikling er en konstant prosess, og vil naturlig nok fortsette også inn i det nye året.

Strukturen i NBF er bygget opp rundt følgende avdelinger:

- Rekruttering og samfunnskontakt.
- Juridiske spørsmål og rådgivning.
- Bransjespørsmål og rådgivning.
- Økonomi, marked og medlemshåndtering.

For å sikre en god leveranse på NBFs oppdrag i den strategiske posisjonen, og bidra til at ambisjonene nås på de definerte målområdene, er følgende hovedområder utpekt av Forbundsstyret som prioriterte områder og oppgaver 2014-2017:

- Sikre nok og riktige fagarbeidere i fremtiden.
- Bidra til utvikling av kompetansen hos våre ledere.
- Sikre merverdi for våre medlemmer og deres kunder.
- Sikre at bilbransjen blir hørt og interessene ivaretatt.
- Sikre høy grad av profesjonalitet i medlemsmassen.

Alle forbundets aktiviteter og prosjekter som iverksettes skal derfor i utgangspunktet bidra til en av disse.

1.3.1. Økonomi, marked og medlemshåndtering

Etter en mindre omorganisering høsten 2015 består avdelingen av fire ansatte som dekker områdene økonomi/administrasjon og medlemsservice og salg/marked. Strukturert verving er ett av hovedansvarsområdene. Avdelingen ledes av Erik Ramelow Lillejord.

Videreutvikling og effektivisering av arbeidsprosesser og struktur innenfor kontorstøtte og arrangementshåndtering er gjennomført. Det ligger et uttalt mål om effektivisering på alle områder innenfor back office-funksjoner, herunder forenkling av prisstruktur i nettbutikken hvor servicemateriell tilbys. Avdelingen yter tjenester ikke utelukkende til medlemmer, men også innad i staben i NBF.

Økonomi og administrasjon har som ansvarsoppgaver å ivareta NBFs "indre liv". Funksjonen innehar også ansvaret for området forretningsstøtte, som er en mer utadrettet virksomhet. Aktuelle områder er leder/eierstøtte og betraktninger rundt norsk bilbransje de nærmeste årene.

Medlemsservice forestår mye av den løpende kontakten med medlemmene, og ofte som "førstelinje". Håndtering av kontingenter og serviceavgifter, tilrettelegging av kurs og konferanser, salg av servicemateriell fra nettbutikken og kontorstøtte internt i NBF er sentrale oppgaver.

Salg/marked har vært formalisert som dedikert stilling fra januar 2015 etter at ansvaret for disse oppgavene tradisjonelt har vært fordelt på mange personer i administrasjonen. Etter en omorganisering ble funksjonen revitalisert høsten 2015. Følgende hovedoppgaver er identifisert, hvor medlemsverving er identifisert som mest presserende, i tillegg til andre sentrale oppgaver som markedsføring, utforming av nyhetsbrev og oppdatering av hjemmesiden:

- Ansvar for strukturert verving av nye medlemmer.
- Ansvar for NBFs presentasjons- og informasjonsmaterieill.
- Ansvar for butikken – salg av NBFs servicematerieill.
- Ansvar for salg/markedsføring av NBFs konferanser.
- Ansvar for markedsføring/salg av utvidet kurstilbud.

1.3.2. Fagavdelingen

Fagavdelingen arbeider inn mot områdene:

- Skade/lakk
- HMS
- Servicemarked
- Nyttekjøretøy
- Bilsalg
- Digitale flater

Knut Martin Breivik og Tore Rylander ble rekruttert som fagsjefer i 2015. Breivik har lang erfaring fra bilbransjen, blant annet som toppleder både i importørleddet (Mercedes-Benz Nyttekjøretøy og Nissan) og forhandlervirksomhet (Automobil-Kompaniet Drammen). Rylander har 30 års erfaring fra bransjen. Han kom fra stillingen som daglig leder i Ramstadkrysset Auto AS, der han også var medeier. Med disse ansettelsene har fagavdelingen bred kompetansebakgrunn som vil komme medlemmene til gode.

Avdelingsleder var Tor Simonsen.

1.3.3. Juridisk avdeling

NBFs medlemsbedrifter benytter seg i stor grad av avdelingens tilbud om juridisk rådgivning, bistand og informasjon. Bistand til medlemsbedriftene er høyt prioritert og beslaglegger mye av avdelingens kapasitet.

Avdelingen har vært godt bemannet i 2015. For øvrig har en av advokatene har vært i permisjon deler av året. Konkurranseretten er fortsatt dekket opp gjennom samarbeidsavtale med advokatfirmaet Haavind.

Avdelingens bistand til medlemmene dekker forøvrig et bredt fagfelt. Dominerende saksområder er forskjellige former for rettslige spørsmål knyttet til tvister med ulike kategorier av kunder og leverandører ved salg og leasing av biler, verkstedtjenester etc. samt arbeids- og tariffrettslige spørsmål. Eksempelvis nevnes;

- Reklamasjoner med krav om utbedring, prisavslag eller heving.
- Direktekrav.
- Forsinkelse, avbestilling etc.
- Erstatningskrav.
- Leasing, påkost og erstatning.
- Forsikringsspørsmål.
- Oppsigelser, nedbemanninger etc.
- Ferie, sykdom og pensjonsspørsmål.
- Tariff- og lønnstvister i bedriftene.

Avdelingen bistår også staben internt der det er behov for juridisk bistand og/eller vurderinger i saker som eksempelvis ordinært sorterer under en annen fagavdelingen.

Avdelingsleder var Henrik O. Melsom.

1.3.4. Rekruttering og samfunnskontakt

Avdelingen har ansvaret for fagområdet rekruttering og opplæring, rekrutteringsprosjektet, media og det politiske arbeidet.

Avdelingen består av fagsjef for rekruttering og opplæring. Rekrutteringsprosjektet er et treårig prosjekt som Bilimportørenes Landsforening og Autobransjens Leverandørforening bidrar i finansieringen.

Fagsjef for rekruttering og opplæring sluttet i 2015. Det ble besluttet å erstatte stillingen med en myndighetsrådgiver, som skal bidra til større gjennomslag i prioriterte saker. Samtidig vil den nye stillingen også være en fagperson på kompetanse og rekrutterings området.

Avdelingen består av:

- Avdelingsleder, ansvarlig for politikk og media.
- To prosjektledere i rekrutteringsprosjektet (treårig engasjement).
- Myndighetsrådgiver (stillingen var ved utgangen av 2015 ikke besatt).

Avdelingsleder var Egil Steinsland

2. SIKRE NOK OG RIKTIGE FAGARBEIDERE I FREMTIDEN

Bilbransjen er i stadig endring. Likevel, helt siden bransjen samlet seg for snart 90 år siden så har rekruttering og kompetanse vært sentrale utfordringer.

2.0.1. Om rekruttering til bransjen

Det er store forskjeller regionalt. Generelt er hovedutfordringen fremdeles kvalitet. Elevene som kommer ut fra skolen har i for liten grad faglige kvalifikasjoner eller nødvendige holdninger på plass. Søkertallene (opp seks prosent) og formidlingstallene (opp fire prosent) er i en positiv utvikling, og den negative trenden fra foregående år er snudd. Samtidig er det en betydelig nedgang i antall søkere til TIP, noe som trolig kan forklares med nedgangen i oljeindustrien.

Søkere 2012, 2013, 2014 og 2015 fordelt på programområder (kilde: Udir)

		2012	2013	2014	2015	Endring 2013- 2014
VG 1:						
TPTIP1	Teknikk Og Industriell Produksjon	7329	7188	7071	6266	-11%
VG 2:						
TPKJT2	Kjøretøy	1651	1584	1533	1632	6,5%
TPBLK2	Bilskade, Lakk Og Karosseri	392	331	273	252	-7,7%

Fristen for å søke til videregående opplæring for skoleåret 2014/2015 gikk ut 1. mars. Det er bare søking til offentlige videregående skoler som er inkludert i tallene. Søkerne kan sette opp en prioritert liste med flere ønsker. Statistikken under er en oversikt over søkerens førsteønske.

Søkere og godkjente lærekontrakter pr 1. januar 2016 (Kilde: Udir)

Programområde	Alle rettstater				Herav ungdomsrett			
	Primær-søkere	Godkjente lærekontrakter			Primær-søkere	Godkjente lærekontrakter		
		Totalt	Primærønske	Annet ønske		Totalt	Primærønske	Annet ønske
Alle program	1 840	1 135	976	159	1 398	850	714	136
Billakkererfaget	139	65	51	14	94	40	28	12
Bilfaget, lette	1090	660	621	39	863	529	494	35
Bilskadefaget	143	87	67	20	96	53	37	16
Bilfaget, tunge	208	159	128	31	162	121	99	22
Hjulustrustningsfaget	44	14	11	3	34	7	4	3
Chassispåbyggerfaget	10	6	4	2	10	6	4	2
Motormekanikerfaget	37	23	10	13	28	20	7	13
Motorsykkelfaget	24	13	9	4	19	10	6	4
Reservedelsfaget	145	108	75	33	92	64	35	29

Tabellen over: Av totalt 1840 søkere til læreplass har 1135, så langt fått godkjent lærekontrakt. Det tilsvarer 62 prosent av søkerne, opp fra 58 prosent i 2015.

Av totalt 1398 søkere med ungdomsrett har 850 fått godkjent lærekontrakt.

Kvalitet i utdanningsveien

NBF er representert i Faglig råd for TIP, et råd nedsatt av Kunnskapsdepartementet for å arbeide med kvaliteten i utdanningen.

- Faglig råd TIP behandler henvendelser fra 59 forskjellige fag.
- Faglig råd arbeider for å utvikle kvaliteten i opplæringen og se utviklingstrekk, slik at læreplanene dekker arbeidslivets, den enkeltes og samfunnets behov for kompetanse.
- I 2015 ble del 1 av en utviklingsredegjørelse utarbeidet av rådet. NBF hadde ansvar for å se på bilfagene.
 - En egen gruppe fra bransjen bidro med innspill.
 - Utviklingsredegjørelsen ferdigstilles i 2016 med en del 2, både hvilke fag, mulige kryssløp og læreplan vil sees på i del 2.
- 4 – 5 møter i året m/fylkesbesøk ved et av møtene.

Opplæringskontor og ringer i bilfag

Opplæringskontorene innehar en sentral rolle i hvordan bilfag blir formidlet til ungdom, og som tilrettelegger av lærlingperioden. NBF vurderer Opplæringskontorene som nøkkelaktører i arbeidet med å nå ungdommen og sikre gode læreperioder. Gjennom 2015 har det vært fokus på arbeidet gjennom Fellessekretariatet for opplæringskontor og ringer for bilfag.

- Fellessekretariatet for opplæringskontor og ringer i bilfag er en møtearena for ledere i alle opplæringskontorers regioner.
- Norge er delt inn i fem regioner: øst, vest, nord, sør og midt.
- NBF har også for arbeidsåret 2015 innehatt sekretariat for fellessekretariatets styre.
- Landskonferanse for alle opplæringskontor og ringer i bilfag på vår/sommer.
- Nettsiden Bilfag.no og bilfag på Facebook er sentralt tema.

2.0.2. Fremtidig behov for fagarbeidere

Høsten 2015 utarbeidet NBF en modell for å kunne simulere behovet for fagarbeidere i fremtiden. SSBs prognoser som viser at Norge trenger 100 000 fagarbeidere i 2030 tar ikke hensyn til utviklingen i bransjen. Simuleringene gir ikke noe svar på rekrutteringsbehovet, ettersom tilgang og avgang ikke er hensyntatt. Men er et utgangspunkt for diskusjon, og gir innsyn i hvilken effekt endringene i servicemarkedet kan ha.

Variabler:

- Befolkningsvekst
- Bil per capita
- Servicebehov
- Elektriske motorer
- Kjørelengde
- Produktivitet

Simuleringer viser at behovet for arbeidskraft sannsynligvis vil være nedadgående.

2.0.3. Yrkesfag2020

Yrkesfag2020 er et felles NHO-prosjekt der relevante landsforeninger i NHO arbeider sammen for å bedre fellesskapets gjennomslagskraft på feltet. Prosjektet hadde oppstart høsten 2015, og er et treårig prosjekt.

Arbeidsområdene som er definert er følgende:

- Rådgivning og karriereveiledning for alle.
- Styrke de praktiske fagene i grunnskolen.
- En likeverdig rett til utdanning.
- Tidlig innsats/kvalifikasjonskrav ved opptak til videregående skole.
- Tilbudsstrukturen:
 - Gjennomslag for innspillene fra næringslivet.
- Vedtakskompetanse på faglig innhold overføres til de Faglige rådene.
- Optimalt statistikk- og kunnskapsgrunnlag.
 - Utarbeide verktøy for dimensjonering av skoleplasser i fylkene.
 - Utarbeide statistikkgrunnlag som utgangspunkt for å etablere flere læreplasser.
- Opplæringskontorene.

2.0.4. Bilfag-appen lette kjøretøy

En moderne verden krever moderne læremidler. Svarte bokstaver på hvitt papir er ikke lenger tilstrekkelig. NBF har sammen med partnere utviklet en elektronisk lærebok til nettbrett. Dette gir helt nye muligheter i forhold til bruk av animasjoner og oppdateringer. Læreboken er bygd opp rundt læreplanen.

Kostnaden for utviklingen var cirka tre millioner kroner.

Samarbeidspartnerne foruten NBF som er med å finansiere og lage appen er:

- Bauda
- Møller Bil
- Bertel O. Steen
- Oslo og Akershus Bilbransjeforening
- OBOA

Caspar Hille fra Møller Bil Skolen har gjennom året innehatt en prosjektstilling i NBF for å lede utviklingen.

Appen er ferdigstilt, og kan lastes ned gratis på Appstore. Den er per nå tilgjengelig på iPad, og blir tilgjengelig på Android-baserte nettbrett i 2016.

2.0.5. Bilfag-appen tunge kjøretøy

Det er etablert et spleiselag for å få produsert en elektronisk lærebok for tunge kjøretøy.

Samarbeidspartnerne, foruten NBF som er med på å finansierer og lage appen, er:

- Scania
- MAN
- Mercedes Benz Nyttetekjøretøy

- Oslo og Akershus Bilbransjeforening
- OBOA
- Viking Redningstjeneste

Budsjettet for appen er 1 950 000 kr. Den bygger på Bilfag-appen for lette kjøretøy. En samarbeidspartner mangler, men bekreftede partnere har gitt sitt tilsagn til å starte opp produksjonen.

Ole Martin Johansen har rollen som prosjektleder.

2.1. Rekrutteringsprosjektet 2014 - 2016

Rekrutteringsprosjektet hadde oppstart 1. januar 2014. Prosjektet er nå inne i sitt siste år. Sammen med NBF bidrar BIL og ABL med finansiering. Prosjektet er treårig, og avsluttes 31.12.2016.

Mandat: Rekrutteringsprosjektet skal arbeide for å etablere godt samarbeid mellom bransje, opplæringskontor og skole lokalt/regionalt (samarbeid i trekanten). Hensikten med samarbeidet må være å bedre rekrutteringen til bilfag, først og fremst er målsetning å bedre kvaliteten på de som søker læreplass.

Prosjektet skal arbeide for en enhetlig og positiv profilering av bilfagene.

Prosjektledere er Vidar Strande og Marit Heimdal

Viktigste resultater:

- 6 prosent vekst i søkertallene til kjøretøy, etter flere år med nedadgående kurve (se vedlegg)
- 4 prosentpoeng vekst i andel kvalifiserte søkere som får læreplass (se vedlegg)
- 12 fylker har klar positiv fremgang, 2 ikke vurdert og 5 er på stedet hvil
- 152 (minst) store og små tiltak er gjennomført over hele landet (se vedlegg), i tillegg:
 - Prosjektet arrangerte Bilfag-stand på teknisk museum
 - Produsert undervisningsopplegg
 - Laget rekrutteringsmaterieill, inkludert film
 - Innledet nordisk samarbeid
 - Løftet Bilfag i Yrkes-NM
 - Deltatt på Arendalsuka
 - Innlegg i små og store fora over hele landet
 - Drift av Bilfag.no
- 5600 liker klikk på Bilfag.nos Facebooksider, opp fra 1340 klikk – siste artikkel ble lest av over 600

Prosjektet skaper positiv endring ute i regionen. Aktivitetsnivået har trolig aldri vært høyere, og samarbeidet mellom aktørene blir stadig bedre. Likevel, utfordringene er mange og varierte.

3. BIDRA TIL UTVIKLING AV KOMPETANSEN HOS VÅRE LEDERE

Lederutvikling er en prioritert satsning i NBF. Gode ledere hos våre medlemsbedrifter er avgjørende for hvordan utfordringene fremover skal takles. Derfor arrangerer NBF møteplasser som bygger kunnskap og motivasjon, og fagkurs som løfter kompetansen hos den enkelte deltager.

Totalt samlet NBF-arrangementene (konferanser og kurs) over 2400 deltagere (inkludert 720 deltagere på Bruktbil15).

3.1. Bruktbil15

Den 10. og 11. november 2015 ble konferansen Bruktbil15 arrangert, som et samarbeidsprosjekt mellom Carweb, Bilnorge og NBF. Hovedfokuset under konferansen er bruktbil, men andre temaer som naturlig knyttes opp mot bransjen ble også belyst. Deltagelsen var rekordstor med ca. 720 deltagere fra bilbransjen, samarbeidspartnere og leverandører. Under konferansen deltok også 28 utstillere fra ulike leverandører til bilbransjen. Hovedtemaene og foredragene omhandlet disse områdene:

- Trender og utvikling sett med nordisk blikk.
- Bruktbilundersøkelsen 2015 fra TNS Gallup.
- Salg av nye biler sett med et «bruktbilperspektiv».
- Leasing og restverdisetting - risikosport eller god forretning?
- Teknologien er i rivende utvikling – mennesket er det ikke. Hvordan skal en markedsdrevet bransje manøvrere?
- Fremtidens bilhandel er digital – hvordan rigger bransjen seg?
- Paneldialog: Hva er viktigst for å lykkes i morgendagens marked – suksesskriteria og veivalg.

Evalueringen som er gjennomført i etterkant av konferansen, basert på tilbakemeldinger fra både deltagere og utstillere, viser at bruktbilkonferansen også denne gangen hadde relevante og interessante temaer og foredrag. Med overveiende positive tilbakemeldinger er vi allerede i gang med å planlegge for en ny bruktbilkonferanse i 2017.

3.2. Servicemarked15

357 deltakere var samlet på Thon Hotel Oslo Airport på Servicemarked15. Konferansen er en etablert møteplass i bransjen. Viktige temaer ble berørt:

- NBF advokatene serverte tips innenfor arbeidsrett og næringsjuss.
- NBF presenterte en ny modell der man kunne simulere hvilke utvikling behovet for fagarbeidere har frem mot 2030.
- Forretningsmodeller i alle bransjer er i endring.
- Makroøkonomiske endringer.

Nytt av året var at den faglige delen fortsatte under middagen. Det var foredrag som beskrev viktige trender fremover, og hvordan dagens forbrukere krever enkelhet og sømløshet, samt alle mulighetene som ligger i at alle ting/produkter er koblet opp mot internett.

Servicemarked15 ble avsluttet av Geir Lippestad som fortalte om hvordan kommunisere i kriser.

Tilbakemeldingene var meget gode.

3.3. Skade/lakk-konferansen

335 deltakere fra skade-/lakkbransjen deltok på konferansen på Thon Hotel Oslo Airport 2. mars 2015. Som vanlig var arrangementet populært.

Temaene på programmet var:

- Utviklingen i skade-/lakkbransjen.
- Hvordan er kvaliteten på arbeidet som gjennomføres?
- Medarbeiderutvikling og kompetansen til unge fagfolk.
- Utdanningene til forsikring.

Skade/lakk-konferansen ble arrangert i samarbeid med Oslo og Akershus Bilbransjeforening.

Evalueringene viste at deltagerne hadde godt utbytte av konferansen.

3.4. Nyttetekjøretøykonferansen

Konferansen samlet 34 deltakere 2. juni i Næringslivets Hus. Møteplassen er nå etablert som et fast tilbud til NBFs nyttetekjøretøy-medlemmer.

Temaene for konferansen var:

- Omstilling og ledelse.
- Korrupsjon.
- Rekruttering og kompetanse.
- Bruktbilmarkedet.
- Makroøkonomiske framtidssikter.

Evalueringene var gode.

3.5. Regionkonferanser

NBF gjennomførte også i 2015 en rekke regionkonferanser. Regionkonferansene tar opp aktuelle temaer og gjennomføres i tett samarbeid med lokalforeningen. Lokalforeningene har i 2015 selv tatt ansvar for påmeldinger, markedsføring og deler av det faglige opplegget.

I 2015 arrangerte NBF regionkonferanser i:

- Aust-Agder
- Oslo
- Vest-Agder
- Buskerud
- Rogaland
- Hedmark
- Hordaland
- Troms

I snitt deltok ca 30. personer på hver konferanse. Regionkonferansene samler bransjen, og evalueringene også på disse arrangementene er gode.

3.6. Årskonferanse

16. april arrangerte NBF Årskonferanse. Med konferansen ønsket NBF å drøfte fremtiden. Hvilken vei går det, hva kreves for å opprettholde lønnsomheten og hvilken kompetanse er nødvendig.

Det var 120 deltagere tilstede. Evalueringene var gode.

Konferansen tok for seg:

- Forhandlerdrift og lønnsomhet.
- Kompetanse og elektronisk lærebok.
- Konkurransesituasjonen og fremtid.

Årskonferansen ble avsluttet med bransjemiddag. Hederstegn i gull ble delt ut til John Fiskvik for hans utrettelige engasjement og innsats for bilbransjen.

3.7. Juridiske kurs

Aldri før har NBF avholdt så mange juridiske kurs. Det ble avholdt 14 heldagskurs:

- 9 i forbrukerrett.
- 5 i arbeidsrett.

Fire av kursene ble holdt i Næringslivets Hus, åtte ble holdt utenfor Oslo og to ble holdt i forbindelse med Servicemarked15. Kursene utenfor Oslo ble holdt dels etter eget initiativ, men hovedsakelig på bakgrunn av etterspørsel.

Det var gjennomgående god oppslutning om alle kursene.

3.8. Kurs i digital innsikt

I samarbeid med iProspect ved Espen Grimmert arrangerte NBF fem kurs i digital innsikt. Dette kurstilbudet var nytt av året. Fokus var økt salg og synlighet via sosiale medier, søk og CRM med en praktisk tilnærming.

Innhold:

- Praktisk kurs.
- Bilbransjens posisjon.
- Facebook, Google, Twitter og andre sosiale plattformer.
- Tips og triks.

Kurset er godt mottatt. Flere lokalforeninger har etterspurt egne oppleg.

3.9. HMS-kurs for ledere

NBF tilbyr e-læringskurs i HMS for ledere, en lovpålagt opplæring. Kurset gjennomføres enkelt på web, og man beholder tilgang til kurset med linker til aktuelt lovverk, sjekklister for HMS-arbeid osv slik at dette kan benyttes som oppslagsverk i etterkant. Kurset har også vært benyttet til undervisning ved fagskolen på Rud. Om kurset:

- Lovpålagt kurs, gratis for medlemmer.
- Enkel gjennomføring, web-basert.
- Det er åpnet ca 250 brukertilganger ved utgangen av 2015.

3.10. Samarbeid med BKK

Siden 2013 har NBF hatt et formelt samarbeid med Wurth Norge, som blant annet inkluderer kurs og kompetanse, og som har utviklet seg til det som i dag heter Bilbransjens Kurs og Kompetansesenter (BKK).

Kurs og kompetanse er et viktig område og NBF mener bestemt at det fortsatt er et potensiale som fortsatt ikke er hentet ut i samarbeidet med BKK.

BKK gjennomfører flere kursrekker initiert av NBF og i 2015 ble kurstilbudet ytterligere utvidet som følge av samarbeidet. Nye kurstilbud som ble opprettet dette året:

- Diverse lovpålagte PKK-kurs.
- Grunnkurs i sikre bilskadereparasjoner.

3.11. Biljuridisk fagdag

NBFs juridiske avdeling er opptatt av å ha gode relasjoner til andre miljøer som befatter seg med juridiske problemstillinger i bilbransjen. Dette gjelder blant annet bileierorganisasjonene.

Som ledd i dette relasjonsarbeidet inviterte NBF til Biljuridisk Fagdag i slutten av september. Arrangementet var en rundebordskonferanse hvor formålet var å diskutere aktuelle problemstillinger ut fra et rent juridisk ståsted.

Det var 12 deltakere fra blant annet NAF, Virke og KNA. Professor Trygve Bergsåker fra UIO som holdt foredrag og bidro til gode diskusjoner. I tillegg til foredraget fra professor Bergsåker diskuterte forsamlingen to temaer, der NBF-advokatene innledet til diskusjon. Tilbakemeldingene etter arrangementet var meget gode.

4. SIKRE MERVERDI FOR VÅRE MEDLEMMER OG DERES KUNDER

NBF er en kunnskapsorganisasjon. De ansatte har et meget høyt kompetansenivå. Samtidig er NBF i en unik posisjon der vi henter kunnskap og nyheter gjennom bransjen og omverdenen. Denne kunnskapsbasen kommer medlemmene til gode gjennom:

- Rådgivning.
- Kunnskapsformidling.
- Ulike produkter.

4.1. NBFs stab bistår medlemmene

NBFs stab er tilgjengelig for medlemmene. Fagsjefene skal bidra på sine respektive områder. Rekrutteringsprosjektets mandat er å bistå medlemmene lokalt/regionalt. Som definert produkt er juridisk bistand en konkret medlemsfordel.

4.1.1. Juridisk rådgivning og bistand til medlemsbedriftene

NBFs medlemsbedrifter benytter seg i stor grad av avdelingens tilbud om juridisk rådgivning, bistand og informasjon. Bistand til medlemsbedriftene er høyt prioritert og beslaglegger mye av avdelingens kapasitet. Konkurranseretten er fortsatt dekket opp gjennom samarbeidsavtale med advokatfirmaet Haavind.

Avdelingens bistand til medlemmene dekker for øvrig et bredt fagfelt. Dominerende saksområder er forskjellige former for rettslige spørsmål knyttet til tvister med ulike kategorier av kunder og leverandører ved salg og leasing av biler, verkstedtjenester etc., samt arbeids- og tariffrettslige spørsmål. Eksempelvis nevnes:

- Reklamasjoner med krav om utbedring, prisavslag eller heving.
- Direktekrav og erstatningskrav.
- Forsinkelse, avbestilling etc.
- Leasing, påkost og erstatning.
- Forsikringsspørsmål.
- Oppsigelser, nedbemanninger etc.
- Ferie, sykdom og pensjonsspørsmål.
- Tariff- og lønnstvister i bedriftene.

Avdelingen bistår også staben internt der det er behov for juridisk bistand og/eller vurderinger i saker som eksempelvis ordinært sorterer under en annen fagavdelingen.

4.1.2. Fagavdelingens rådgivning og bistand til medlemmene

Fagavdelingen har i løpet av 2015 gitt faglig rådgivning til mange enkeltmedlemmer. Disse enkeltsakene har i sum omhandlet alle områder som fagavdelingen har ansvaret.

Noen eksempler på rådgivning gitt i 2015 er:

- Informasjon og rådgivning i forbindelse med omorganisering av verksted og endringer i verkstedgodkjenningen.
- Hjelp til å fortolke forskriftskrav i forskrifter forvaltet av Vegdirektoratet.
- Hjelp til å fortolke forskriftskrav i forskrifter forvaltet av Arbeidstilsynet.

- Hjelp og rådgivning for å få godkjent teknisk leder på verksted.
- Hjelp og rådgivning for å få opprettet kvalitetsstyringssystem og system for HMS.
- Informasjon om sentrale lover og forskrifter, samt hvordan man får tilgang til disse.
- På vegne av enkeltmedlemmer kontaktet offentlige myndigheter for å få løst gitte enkeltsaker.
- Besvare spørsmål, informere og gi råd om verksteddrift.
- Tilgjengeliggjort relevante tall og statistikk til enkeltmedlemmer som ønsker dette til egen sammenlikning.
- Besvare konkrete spørsmål knyttet til salg, marked og markedsutvikling.
- Generelt besvare spørsmål innenfor fagområdene HMS, servicemarked inklusive skade/lakk, nyttekjøretøy og bilsalg.

4.1.3. Tariffavtaleoppsett

NBFs juridiske avdeling behandler en rekke spørsmål i forbindelse med tariffavtaleoppsett hvert år. Mange av spørsmålene i fjor dreide seg om hva det kostnadsmessig innebærer å få tariffavtale, og hvilke rettigheter de organiserte ansatte får etter at tariffavtale er oppsett.

NHO Servicepartner, ved deres medlemsenter, bistår NBF i forbindelse med oppsett av tariffavtalene.

4.1.4. Produksjon av kunnskap

NBF arbeider for å innhente og systematisere kunnskap om bransjen. Dette arbeidet skjer kontinuerlig og deles med medlemmene.

4.1.5. Digital beredskap

Den «nye digitale hverdagen» har fått stort fokus i 2015. Dette gjelder også NBF. Vi har arbeidet med flere områder knyttet til digitalisering i 2015:

- I NHO-fellesskapet er det oppsett en arbeidsgruppe for «Digital økonomi og teknologi» hvor fagavdelingen er representert.
- I vårt samarbeide med Schibsted og Finn.no får vi god innsikt og oppdatering både innenfor norske og europeiske trender i digital markedsføring, nye aktører, nye handelsløsninger og markedsendringer.
- Generell overvåkning av digitale endringer og trender i både internasjonal og nasjonal bilbransje, samt kompetanseheving internt ved deltagelse på kurs og seminarer.
- Prosjektet «Fremtidens bruktbilhandel» i samarbeide med Schibsted / Finn.no.

Vi ser også behovet for at NBF går foran i den digitale utviklingen i bilbransjen, og har startet prosjektet Fagavdelingens digitaliseringsprosjekt. Prosjektarbeidet vil strekke seg videre inn i 2016.

4.1.6. Trendrapport

I 2015 har vi videreført trendrapporten i samme form som de to foregående rapportene, med samme spørsmålsstilling som høsten 2014 innenfor temaene leasing, portefølje og risiko, restverdier og

importørens rolle i forhold til disse temaene. Dette gir oss muligheten til å se trender og utvikling over tid, og i årets rapport ser vi noen endringer sammenlignet med resultatene fra høsten 2014:

- Privatleasing og næringsleasing har for første gang siden 2009 en tilbakegang i volum.
- Privatleasing som kampanjeverktøy har en markant tilbakegang sammenlignet med 2014.
- Restverdisatsene er i gjennomsnitt justert ned i 2015.
- Lån med restlån som alternativ til privatleasing tilbys i større grad.

Rapporten bygger på svar fra 116 medlemsbedrifter i NBF, og i takt med stadig lavere marginer på nybilsalg er det viktigere enn noen gang å ha et bevisst forhold til egen risiko, gode rutiner og inntjeningsmuligheter innenfor områdene som trendrapporten fokuserer på.

4.1.7. ICDP og CECRA

Forskjellene mellom nasjonale og europeiske bransjeutfordringer blir stadig mindre. Som følge av dette har NBF gjennom 2015 i større grad deltatt på møter og arrangement i regi av ICDP og CECRA.

- ICDP
 - Internasjonal forskningsbasert organisasjon som fokuserer på forhandlerdrift
- CECRA
 - Det europeiske forbundet for forhandlere og verksted

Begge disse organisasjonene leverer store mengder informasjon som NBF i stor grad har nyttiggjort seg av for å kunne følge med i utviklingen.

Kunnskapen blir formidlet til medlemmene blant annet gjennom nyhetsbrev/nettside, arrangement og kurs, samt ved rådgivning.

5. SIKRE AT BILBRANSJEN BLIR HØRT OG INTERESSENE IVARETATT

Bransjens rammebetingelser er forutsetningene bedriftene driver forretning under. I NBF brukes det mye tid på å bedre forutsetningene.

Arbeidet er bredt, alt fra å påvirke Regjering og Storting, til direktorat og forsikringsselskap. Kort fortalt handler det om å arbeide opp mot de aktørene som har makt til å påvirke rammebetingelsene.

5.0.1. Bilavgiftene

NBF samarbeider tett med BIL og NAF på området. Gjennom 2015 ble det utført et betydelig påvirkningsarbeid – med møter både på regjeringnivå og de ulike partiene på Stortinget. Innsatsen ble belønnet med bredt gjennomslag.

For NBF har dette vært viktigste budskap:

- Behovet for forutsigbarhet.
- Teknologinøytralitet.
- Avgiftene som bidrar til å nå klimaforliket.

- Fornyning av bilparken.

Våren 2015 ble regjeringspartiene og støttepartiene enige om at engangsavgiften legges om slik at:

- Den stimulerer sterkere til mer klima- og miljøvennlige valg og til at målet om 85 gram CO₂ per km oppnås innen 2020, jf. Klimaforliket.
- Personbiltransporten gir sitt forholdsmessige bidrag til å nå EU og Norges mål om 40 pst reduksjon av klimagassutslipp innen 2030.
- Endringene i engangsavgiften fases inn gradvis fra og med 2016 og det søkes å unngå urimelige utslag for enkeltmodeller.
- CO₂-komponenten skal økes, være progressiv og vurderes i sammenheng med en utfasing av effektkomponenten og reduksjon av vektkomponenten.
- NOx-komponenten beholdes og økes.
- Det legges vekt på enkelhet og forutsigbarhet i systemet.
- Forbrukernes valgfrihet økes.
- Prinsippene ovenfor bør også fungere som rettesnor for øvrige kjøretøygrupper og unntak så langt det er hensiktsmessig og mulig.

Vi har arbeidet for en engangsavgift som kun består av CO₂ komponent og vekt. Vi ser her at det går i den retningen, med utfasing av effekt. Dette ble fulgt opp i Statsbudsjettet for 2016:

- Vektkomponenten får et bunnfradrag på 150 kg og en reduksjon på fem prosent på alle trinn.
- Innslagspunktet for CO₂-avgiften reduseres med ti gram på de fire nederste trinnene og 20 gram på de to øverste trinnene. Satsene økes med ti prosent for de høyeste satsene.
- NOx-komponenten økes med 20 prosent for personbiler. Økningen er kraftig, men forskjellene i NOx mellom de ulike modellene er liten, og det vil derfor ikke gi for store utslag.

5.0.2. Useriøse aktører

Ved alle anledninger har NBF arbeidet for større innsats fra myndighetene i kampen mot de useriøse. Arbeidet har gått over flere år. Det ser ut til at vi nå har resultater.

Det ble også lagt ned et betydelig arbeid for å få NHO på banen.

NBFs viktigste budskap:

- Tilsynene må i større grad prioritere arbeidet mot de useriøse aktørene.
- Tilsynene må ha effektive sanksjonsmidler mot de useriøse aktørene.
- Det må innføres et sentralt register for kjøretøyshistorikk.

Resultater:

- Vegdirektoratet har etablert en egen krimgruppe.
- Vegdirektoratet har uttalt ambisjoner om å få etablert et sentralt skaderegister i løpet av 2016.
- NHO har tatt en ledende posisjon i kampen mot arbeidslivskriminalitet.

5.0.3. Tariffoppgjøret 2015

Tariffoppgjøret 2015 var et mellomoppgjør. I et mellomoppgjør er det i utgangspunktet kun økonomi som er tema for forhandlingene. Andre satser, som for eksempel smusstillegg eller skifttillegg endres

ikke i forbindelse med mellomoppgjørene. NHO foresto forhandlingene med LO som motpart. NBF var representert i forhandlingsdelegasjonen.

Hovedendringene i oppgjøret:

- Det ble ikke avtalt et generelt tillegg mellom partene.
 - De fleste av bedriftene innenfor NHO-fellesskapet med tariffavtale (herunder Biloverenskomsten) ble omfattet av det sentrale "nulloppgjøret".
- Kun bedrifter innenfor lavlønnsområdene (reiseliv, service- og transportsektoren) ble forpliktet til å gi et såkalt lavlønnstillegg på kr. 1,75.
- De tariffbundne bedriftene innenfor bilbransjen måtte uavhengig av de sentrale forhandlingene mellom NHO og LO, avholde lokale lønnsforhandlinger utover våren og sommeren.

Lønnstilleggene innenfor Biloverenskomstens område ble i gjennomsnitt beregnet til ca. kr. 3,25 per time. Det innebar et totalt lønnstillegg for hele året 2015, (inklusive overhenget fra Biloverenskomsten på 1,1 prosent) på totalt 2,6 prosent.

5.0.4. Samarbeid med Finn.no og Schibsted

Samarbeidet med Finn.no og Schibsted har i 2015 foregått innenfor to hovedområder. Først og fremst samarbeidet rundt utviklingen og utformingen av rubrikkannonserne på Finn.no. I tillegg har vi startet et utviklingsprosjekt som ser på den nye digitale fremtiden, som har arbeidsnavnet «Fremtidens bruktbilhandel».

Markedsplassen Finn.no

- Utvikling og samhandling for å ivareta medlemmenes interesser. Representanter fra Faggruppe Bilsalg deltar og er sentrale i dette arbeidet.
- Deltagelse i brukertester hos Finn.no for å følge utviklingen i brukeratferd.
- Jevnlige arbeidsmøter med utvikling av annonser, utforming, prioritering av viktige områder og overvåkning av bransjens interesser og rettigheter.
- Ved årsskiftet 2015/2016 endrer Finn.no sin plattform til «mobil finn.no» i alle kanaler (desktop, nettbrett og mobil), og denne omleggingen har krevet tett oppfølging høsten 2015

Fremtidens bruktbilhandel

- Både NBF, Faggruppe Bilsalg og Schibsted har i en lengre periode fulgt med på nye handelsløsninger for bruktbil i de store markedene i USA og Europa.
- I september 2015 arrangerte vi en workshop med representanter fra forbundsstyret, Faggruppe Bilsalg, BIL og større forhandlergrupperinger, for å diskutere digitalisering og nye handelsløsninger.

Samarbeidet med Finn.no er et løpende og viktig samarbeide, det er gjennomført jevnlig arbeids- og prosjektmøter i hele 2015, og i dette arbeidet er representanter fra Faggruppe Bilsalg viktige bidragsyttere.

5.0.5. Effektiviseringsprosjektet i Vegdirektoratet

NBF har lenge arbeidet for å få forenklet prosessen knyttet til enkeltgodkjenning av kjøretøy og som følge av NBF sitt arbeid etablerte Statens vegvesen sommeren 2014 en prosjektgruppe som skulle utarbeide effektiviseringstiltak på kort og lang sikt.

Prosjektgruppen består av representanter fra:

- Bilforhandlerne
- Bilimportørene
- Påbyggerne
- Statens vegvesen

Gruppen har ment at viktige effektiviseringstiltak er å:

- Sentralisere dokumentkontrollen.
- Effektivisere kontrollene.
- Optimalisere de trafikkstasjonene som utfører enkeltgodkjenning av tungbil.
- Sikre likebehandling.

Undersøkelser viser at Statens vegvesen har flere trafikkstasjoner enn nødvendig. Effektiviseringsprosjektet foreslår å legge ned stasjoner. De sparte ressursene skal styrke stasjonene som gjør enkeltgodkjenninger. Dette for å øke effektiviteten og sikre likebehandlingen.

I november 2015 ble det vedtatt å gjennomføre et pilotprosjekt for å kunne vurdere effekten av sentralisert dokumentkontroll, og optimaliserte rutiner knyttet til enkeltgodkjenning. Arbeidet strekker seg inn i 2016.

5.0.6. Skadetidsstudie: MYSBY6

Consulting AB videreførte i 2015 sitt nordiske skadetidsstudie (MYSBY6) i Norge, Sverige, Finland, Danmark, Island og Estland, der NBF har deltatt aktivt og representert den norske bilskadebransjen.

Planleggingen av prosjektet startet allerede i 2014 og ved utgangen av 2015 var status på prosjektarbeidet fremdeles i rute i forhold til den tilhørende fremdriftsplanen.

Prosjektets forventes ferdig høsten 2016.

5.0.7. Statistikk fra DBS

NBF og bilskadebransjen har i mange år etterlyst muligheten for å kunne hente ut data og statistikk fra DBS. I forbindelse med utvikling av DBS ble NBF i juni 2015 invitert av Finans Norge (FNO) for å se nærmere på mulige løsninger for uttrekk av.

Prosjektet har fått tilnavnet "Kyubit-dashbord". NBF har sammen med utvalgte skademedlemmer brukt mye tid på å gi innspill til løsninger, datainnhold og funksjonalitet.

I oktober 2015 leverte NBF sitt endelige forslag til hva "Kyubit-dashbord" bør inneholde, hva slags data og statistikk som skal kunne tas ut, samt hvilke funksjonaliteter som bør finnes i systemet.

NBF har fått signaler fra FNO som tilsier at innspillene vil være ivaretatt når systemet blir tilgjengelig første halvår 2016.

5.0.8. ProductXchange: Elektronisk stoffkartotek:

NBF er med i styringsgruppen for systemet, som eies av bransjeforeningene. Det har vært avholdt 8 kurs/ workshops rundt i landet, i tillegg til informasjonsmøter og informasjon til enkeltbedrifter. Det er økende interesse for å ta i bruk dette stoffkartoteksystemet.

5.0.9. Prisopplysninger

I juni 2015 mottok NBF brev fra Forbrukerombudet med informasjon om at ombudet hadde ført tilsyn for å påse om bilverkstedene overholdt prisopplysningsplikten i prisopplysningsforskriften.

Kravet om prisopplysninger gjelder også hjemmesider. Tilsynet avdekket at ingen av de kontrollerte bilverkstedene hadde prisliste eller annen tilstrekkelig informasjon for sine verkstedtjenester på sine hjemmesider.

På bakgrunn av dette innledet NBF en dialog med Forbrukerombudet høsten 2015. Det vil utarbeides en prisopplysningsmal og informasjon til verkstedmedlemmer.

5.0.10. Nordisk samarbeid

Det er tett kontakt mellom de nordiske landene. Lederne i de ulike nasjonale forbundene møtes regelmessig. I tillegg ble det gjennomført egne samlinger innenfor rekruttering og kompetanse, samt skade/lakk.

De nordiske forbundene har gått sammen om å engasjere ICDP i å lage en nordisk studie på endringene i forhandlernetverket.

De fagansvarlige for skade/lakk i Norge, Sverige, Danmark og Finland ble høsten 2015 enige om å etablere et formelt samarbeid. Det ble besluttet at Norge v/NBF skulle arrangere det første møtet og at dette skal gjennomføres på Gardermoen i løpet av første kvartal 2016.

Advokatene i de nordiske landene vil etablere et nært samarbeid på det juridiske feltet.

Rekruttering og kompetanse har tett kontakt med nordiske kolleger, foruten noen enkeltprosjektet møtes man cirka en gang hvert år.

6. SIKRE HØY GRAD AV PROFESJONALITET I MEDLEMSMASSEN

NBF organiserer de profesjonelle og seriøse i norsk bilbransje. For å bidra til høy grad av profesjonalitet har NBF iverksatt en rekke tiltak.

6.0.1. Veileder for å velge seriøse underleverandører

I samarbeid med Fellesforbundet utarbeidet NBF en egen veileder som gjør det enklere for medlemmene å velge seriøse underleverandører.

Innhold:

- Klare retningslinjer internt i bedriften.
 - Nulltoleranse mot useriøsitet.
- Hvor finner man informasjon om underleverandører.
- Sjekklistene for kontroll av underleverandører.
- Hvilke garantier bedriften må kreve fra underleverandører.
- Krav om kontrakt.

6.0.2. Brukte deler

Norges Bilbransjeforbund, Norges Biloppsamlers Forening og parter fra forsikringsbransjen/FNO har gjennomført flere arbeidsmøter der målet har vært å finne løsninger som ivaretar sikkerheten ved bruk av brukte deler.

Resultater:

- Medlemmene i Norges Biloppsamlers Forening anstrenger seg nå for å tilpasse seg bilskadebransjens behov.
 - Egne bildelmontører har profesjonalisert deleleveranser til bilskadebransjen.
- Etablert et pilotprosjekt for å sjekke om distribusjonen av brukte deler er forbedret og tilpasset bilskadebransjens behov.
 - Gjennomføres første halvår 2016.
 - Evalueres sommeren 2016.

6.0.3. Klagenemnda for bilsaker

Klagenemnda for bilsaker behandler tvister mellom medlemmer av NBF og medlemmer av bileierorganisasjonene KNA, MA og NAF. Sekretariatet ligger hos NAF. Advokat Line Marie Dolles har vært NBFs juridiske representant i nemnda i 2015. Det har ikke vært noen utskiftninger i medlemmer oppnevnt av NBF i 2015.

I 2015 behandlet klagenemnda 11 saker, mot 10 saker i 2014. Åtte saker gjaldt reklamasjon på bruktbil mens tre saker gjaldt reklamasjon på verkstedtjenester.

6.0.4. Kjemisk helsefare og risikovurdering i skade og lakk, med opplæring av BHT (PXC):

Dette prosjektet fikk innvilget prosjektstøtte fra Arbeidsmiljøfondet.

Prosjektet sammenstiller flere tidligere HMS-veiledere innen skade/lakk, og har som mål å lage en samlet opplæring med fokus på risikovurdering av kjemisk helsefare.

I 2015 har det vært arbeidet aktivt med utvikling av selve undervisningsmaterialet, og det er nå klargjort for første pilot. Hoveddelen av prosjektet gjennomføres i 2016, inkludert opplæring av BHT.

6.0.5. Felles HMS-prosjekt i NHO: Utvikling av felles produkter.

NBF har deltatt i arbeidsgruppe for utvikling av felles HMS-produkter i NHO. Det har resultert i flere gode produkter som alle medlemmer kan benytte:

- Enkel HMS-håndbok i excel-format.
- Skjema for risikovurdering og vernerunder.
- E-læring i risikovurdering.
- Veileder for medarbeiderundersøkelser.
- Veileder og sjekklister ved ulykker i bedriften.
- Veileder for kjøp/revisjon av BHT.
- Hefte om inkludering: Bedre når du er til stede.
- Mal og veileder for medarbeidersamtaler.
- Veileder for konflikthåndtering og oppfølging/rapportering av mobbing eller trakassering.

6.0.6. Miljøfokusbil

Det er gradvis økning i antall bedrifter som gjennomfører en Miljøfyrtårnsertifisering gjennom Miljøfokusbil. Interessen er stor, men det er fortsatt utfordrende å få bedriftene til å prioritere dette viktige arbeidet. Det er utviklet et tilbud om grunnleggende HMS-bistand, da prosjektet har avdekket et stort behov for dette. Tall for Miljøfokusbil i 2015:

- 13 nye medlemsbedrifter sertifisert.
- 7 medlemmer har fått bistand med resertifisering.
- 13 nye bedrifter har startet med sertifiseringsprosessen i 2015.

6.0.7. NBF kjøpekontrakter

NBF utvikler og vedlikeholder kjøpekontrakter spesielt tilpasset salg av bil. Dette gjelder både salg til forbruker så vel som mellom næringsdrivendes samt salg av tyngre kjøretøy. Kjøpekontraktene er opphavsrettslig beskyttet.

NBF har utarbeidet nye prinsipper for prisfastsettelse og distribusjon av disse kjøpekontraktene. En ikke uvesentlig del av distribusjonen foregår gjennom IT-selskaper som leverer dataløsninger til bilbransjen der kjøpekontraktene inngår som en del av produktet.

NBF inngår samarbeidsavtaler med slike formidlere/brukere av våre kjøpekontrakter. Dette arbeidet er langt på vei ferdig, men vil fortsette inn i 2016.

Vedlikehold, utvikling og tilpasning av kjøpekontraktene gjøres fortløpende basert på endringer i norsk lov og innspill fra medlemmer og andre brukere.

7. Avslutning: Styrker bilbransjen – former fremtiden

Norge er inne i en ny tid. Lav oljepris og store utfordringer innenfor oljerelatert industri skaper omstillingsbehov for norsk næringsliv.

Omstilling må også bilbransjen være forberedt på. Digitalisering, globalisering, urbanisering og miljø vil gjøre at bransjen, fra fabrikk til verksted, må tenke og handle annerledes. Dr. Kjell A. Nordström foredrar ypperlig om temaet. Et av hans poeng er at verden/industrien/forbrukerne beveger seg så raskt at det ikke lenger er tid til de lange utviklingsprosessene som vi er vant til. Nå handler det om å prøve og feile. Man må bevege seg raskere fordi vanlige utviklingsprosesser vil ta for lang tid - når prosessen er ferdig vil bedriften allerede være på etterskudd.

Nordström sier at bilindustrien går først i utviklingen som den alltid har gjort. De nordiske landene ligger lengst fremme, som de alltid har gjort. Vi kan dermed ikke kopiere. Vi må drive innovasjon – prøve og feile.

Aldri før har NBF vært viktigere for våre medlemmer. Å stå sammen, og kunne tilrettelegge med gode rammebetingelser, effektiviserende/kostnadssparende produkter og bygge kunnskap, er essensen av det forbundet driver med. Tilrettelegge for at forhandlerne og verkstedene kan prøve og feile.

Gjennom årsmeldingen har vi presentert det vi har bistått medlemmene med i 2015.

2016 er et nytt kapittel. Likevel, det handler om å stå sammen for å styrke bilbransjen og forme fremtiden.

NORGES BILBRANSJEFORBUND

www.nbf.no